

Goedenavond,

Ik sta hier vanavond mede omdat andere ouders hier niet kunnen staan.

Niet omdat ze niets te vertellen hebben.

Integendeel

Alleen sommige ouders zitten nog midden in een zwaar traject en hebben geen energie meer om naast de zorg voor hun kind, ook politiek of bestuur te benaderen.

Als je afhankelijk bent van scholen instanties waarin je juist bent vastgelopen, kan zwijgen soms veiliger voelen dan opnieuw uitleggen wat er misgaat.

Er zijn vanavond ouders die hier niet staan, terwijl het zo interessant zou zijn om naar ze te luisteren.

Ik kan hier nu wel staan, omdat onze onderwijs crisis achter ons ligt, al is dit nog maar pril.

Mijn zoon is 11, zit in groep 7 op een gewone Rotterdamse basisschool en heeft geen extra ondersteuningstraject meer, voor het eerst in 5 jaar. Het gaat goed met hem.

Aan de hand van zijn casus wil ik laten zien, hoe weinig het woord 'thuiszitter' zegt over een kind, de weg die eraan voorafging en vooral over de vraag of het kind zich ontwikkeld.

Ik hoop daarom dat deze boodschap blijft doorzingen in uw gedachten wanneer u dit onderwerp behandelt.

Kijk bij een thuiszitter niet alleen naar het kind en de ouder, maar vooral ook naar wat eraan voorafging en naar wat scholen en instanties hebben gedaan of nagelaten.

Kijk niet alleen naar aanwezigheid in een schoolgebouw, maar neem de gehele ontwikkeling van het kind als leidraad.

Zie ouders als medestanders in een uitdagend onderwijslandschap waar we ons met zijn allen een weg doorheen moeten zien te vinden.

Onze casus speelde op een populaire, goed aangeschreven reguliere basisschool in een kansrijke Rotterdamse wijk.

Mijn zoon had moeite met automatiseren, lezen en rekenen. Eind groep 4 werd via PPO een intelligentieonderzoek gedaan.

De uitslag: zwakbegaafd

Ik zei direct: dit klopt niet. Ik heb gewoon een slimme jongen thuis, en o! zijn ruimtelijk inzicht is juist fantastisch!

Ik vond geen gehoor.

En dat ene IQ-cijfer ging een eigen leven leiden.

Toen ik psychologische hulp zocht, mede om te onderzoeken hoe het kon dat de IQ-test geen herkenbaar beeld gaf, werd hij ironisch genoeg op basis van datzelfde cijfer verwezen naar de GGZ voor mensen met een verstandelijke beperking.

Daar werd hij afgewezen.

Hij was namelijk niet verstandelijk beperkt.

Om dit patroon te doorbreken die ons vermoedelijk zou blijven achtervolgen, regelde en betaalde ik zelf een nieuw onderzoek bij een goed aangeschreven praktijk gespecialiseerd in hoogbegaafdheid en kinderen die niet laten zien wat ze kunnen.

De uitkomst: bovengemiddeld intelligent.

Van zwakbegaafd naar bovengemiddeld.

Dat is geen afrondingsverschil.

Je zou verwachten dat dit aanleiding was om opnieuw naar hem te kijken.

Maar dat gebeurde niet.

De onderwijsadviezen uit het uitgebreide psychologische onderzoek, makkelijk te implementeren in de reguliere onderwijssetting, werden niet toegepast.

School en PPO zagen hem juist als een steeds problematischer geval omdat hij niet tot leren kwam, en stuurden aan op zwaardere begeleiding op gedrag en speciaal

basisonderwijs.

Ik bleef dezelfde vraag stellen:

Waarom loopt deze slimme jongen, die buiten school sociaal goed functioneert en leergierig is, zo vast met leren op school?

Vooraf rekenen was een probleem.

Ik vroeg meerdere keren, o.a. aan de rekenspecialist op school, of er sprake kon zijn van dyscalculie.

Dyscalculie? Dat leek onontgonnen terrein.

4 weken voor zijn schooluitval, halverwege groep 6, vond uiteindelijk het onderzoek plaats dat ik zelf maar had bedacht, geregeld en (wederom) betaald.

De uitslag:

Dyscalculie

Via een subtest kwamen ook duidelijke aanwijzingen voor dyslexie naar voren. Bij navraag bleek dat mijn zoon eind groep 3 al een E had gehaald op de technische leestoets.

Dat wist ik niet.

Deze rode vlag voor dyslexie had volgens het landelijk dyslexie protocol moeten leiden tot twee vervolgmetingen in groep 4.

Dit is vergeten.

Dus terwijl jarenlang was nagedacht over zijn intelligentie, zijn gedrag, begeleidingstrajecten en een ander type onderwijs, waren heel concrete leerproblemen niet gemeten en niet gezien.

Uit het dyscalculieonderzoek kwamen direct toepasbare adviezen.

Die aanpak werd niet ingevoerd.

Speciaal basisonderwijs bleef de voorgenomen route.

Ondanks dat inmiddels diverse professionals zich erover hadden uitgesproken dat hij naar verwachting ook op het SBO snel zou vastlopen door zijn hoge intelligentie en het ontbreken van ontwikkelingsgelijken op de SBO's in Rotterdam.

Er werd eigenlijk alleen nog maar gezocht naar waar ze hem in een systeem kwijt konden, in plaats van naar wat hij nodig had om te leren.

Vier weken na het dyscalculie onderzoek kwam hij deels thuis te zitten.

En thuis gebeurde iets confronterends:

Hij ging leren.

En inhalen.

Ik deed thuis geen wonderen.

Ik paste toe wat al die externe deskundigen hadden geadviseerd en wat bij hem werkte.

Op de zaakvakken liet hij in de IEP-toets ongeveer 8 onderwijsmaanden groei zien in 5 maanden.

8 maanden groei in 5 maanden tijd.

Er kwam ook rust. Voor hem en voor ons gezin. Even geen eindeloze overleggen, telefoontjes, mails, verwijzingen en correcties. Want systemen kunnen zoveel tijd en energie vragen die niet meer terechtkomt waar die het hardst nodig is:

Bij het kind.

Mocht hij na dit harde werken en veelbelovende resultaat op school blijven bij zijn vrienden en weer instromen na het bijspijkeren?

Nee, hij was niet meer welkom.

Na de zomer begon mijn zoon op een andere naastgelegen reguliere basisschool, met veel ervaring met HB-ers en andere leerstijlen.

Die school deed iets opvallends:

Ze keken naar het kind dat voor hen zat.

Ze luisterden naar moeder en kind, en pasten zijn onderwijs aan.

Binnen drie weken veranderde de signalering over zijn gedrag van 'regelmatig ondersteuning nodig' naar 'af en toe ondersteuning nodig'.

In drie weken.

Niet omdat mijn zoon een ander kind was geworden, maar omdat zijn omgeving bereid was hem te zien en hem te laten leren op een manier die wel werkt.

Op deze school heeft hij groep 6 over mogen doen, hij startte er met zijn eigen leerlijn groep 4 niveau.

Eind groep 6 kon zijn ondersteuningsplan worden beëindigd en werkte hij op klassenniveau.

Nu is hij net begonnen in groep 7, vol vertrouwen.

Wij gaan zoals iedereen dit jaar al een beetje starten met ons oriënteren op bijna alle scholen, het praktijkonderwijs wat in het ondersteuningsprofiel van de vorige school stond valt af.

Wie had dat gedacht?

Rekenen is inmiddels zijn lievelingsvak.

'S-Avonds moet ik hem vooral waarschuwen dat zijn boek dicht moet en dat hij moet gaan slapen.

Morgen krijg ik overigens de uitslag van zijn dyslexieonderzoek. Het eerste signaal lag er eind groep 3; hij zit inmiddels in groep 7.

Toen ik vroeg of de verloren tijd door de gemiste metingen kon worden ingehaald, bleek dat volgens het protocol niet mogelijk.

Protocol is protocol.

Het kind betaalt de rekening, niet de school die zijn plicht verzaakte. Ook de poortwachter tussen school en gemeente heeft geen mogelijkheden om bij te sturen.

Het wordt gewoon geaccepteerd door al deze organisaties dat een kind zo meteen 3 jaar later dan nodig pas kan starten met de behandeling van dyslexie.

Ons verhaal is niet uniek, het systeem piept en kraakt: kijk daarom eerst naar wat er voor de uitval is gebeurd.

Is er op tijd gesignaleerd?

Is er echt geluisterd?

Zijn onderzoeken en adviezen daadwerkelijk opgevolgd.

En als het systeem zelf fouten maakt:

Wie herstelt ze dan?

Wie draait er voor op? Het kind? Dat is toch niet de bedoeling?

Mijn zoon stond in die periode gewoon ingeschreven vanwege de hybride onderwijsvorm.

Op papier was hij er.

In werkelijkheid vond het onderwijs voornamelijk thuis plaats.

Hij zit waarschijnlijk niet in jullie tellingen.

Kijk naar ontwikkeling en zie ouders als medestanders.

Ik heb jarenlang geprobeerd ervoor te zorgen dat school voor mijn zoon zou werken. Niet omdat school voor mij een doel op zichzelf was, maar omdat ik dacht dat dat voor hem de beste plek moest kunnen zijn.

Toen dat niet meer zo was, heb ik thuis gedaan wat nodig was om zijn onderwijs door te laten gaan.

En ik wil daar iets heel duidelijk over zeggen.

Als wij niet deze bijzondere school hadden gevonden, had ik ervoor gekozen zijn onderwijs thuis voort te zetten.

Niet omdat ik tegen school ben.

Maar omdat we inmiddels wisten dat hij thuis wel leerde en zich ontwikkelde.

En als u denkt: maar waarom heeft niemand dan ingegrepen?

Dat heb ik mij ook afgevraagd.

Ik heb in die jaren gesproken, gemaild en gebeld met school, schoolbestuur, ouderondersteuning, klachtenfunctionaris, PPO, de ombudsman van PPO, de onderwijsconsulent, het wijkteam, de GGZ en VG-GGZ, de onderwijsinspectie, oudervereniging Balans, het LKC en onze huisarts.

Het probleem zat niet in 1 fout.

Het zat in de hele keten.

Een verkeerd beeld dat niet werd gecorrigeerd.

Onderzoeken waarvan de adviezen bleven liggen.

Hulpverleners die ieder hun eigen stukje zagen, maar niemand die het geheel overzag.

Een samenwerkingsverband en een wijkteam die niet boden wat nodig was, terwijl er voor ons geen werkbare alternatieve route naar passende hulp was.

En nergens een onafhankelijke partij die kon zeggen:

Stop, dit loopt vast. We gaan opnieuw kijken naar dit kind, naar wat hier gebeurt en naar wat er nu nodig is.

Dit relaas was slechts het topje van de ijsberg.

Een uitgebreidere schriftelijke uitwerking van onze casus stel ik graag beschikbaar aan commissieleden en betrokken ambtenaren die het verloop en de systeemvraagstukken waar wij tegenaan liepen rustig willen nalezen.

Hartelijk dank voor uw aandacht.